

ENV 13998 - Veřejná doprava osob - Neinteraktivní dynamický informační systém pro zastávky veřejné dopravy

Aplikační oblast: [Veřejná doprava osob](#)

Rok vydání normy a počet stran: Vydána 2003, 16 stran

Zavedení normy do ČSN: endorsement

Rok zpracování extraktu: 2008

Skupina témat: Informační systémy

Téma normy: Zobrazování informací na zastávkách VD

Charakteristika tématu: Neinteraktivní dynamický informační systém pro zastávky veřejné dopravy

Úvod, vysvětlení východisek
Popis architektury, hierarchie, rolí a vztahů objektů
Popis procesu / funkce / způsobu použití
Popis rozhraní / API / struktury systému
Definice protokolu / algoritmu / výpočtu
Definice reprezentace dat / fyzikálního významu
Definice konstant / rozsahů / omezení
definice rozměrů tabulí a rozměrů písma

Úvod

Norma se v originále nazývá Non-Interactive Dynamic Passenger Information on Ground. V překladu bylo „on ground“ nahrazeno výstižnějším „pro zastávky [veřejné dopravy](#)“. Dále je v textu používán zkrácený název Zastávkový informační systém (ZIS).

Norma definuje požadavky na informační systém pro zastávky [veřejné dopravy](#) a způsoby jeho umístění. Definuje další [místa](#) použití kromě zastávek [veřejné dopravy](#). Dále je uveden výčet povinných a volitelných informací. Jsou uvedeny požadavky na minimální dobu zobrazení informace v závislosti na počtu zobrazovaných řádků textu zpráv. Informativně jsou uvedeny příklady zobrazení. Norma je rozčleněna do 4 kapitol, jejichž obsah je dále ve zkrácené formě uveden. Norma pojednává o nutnosti automatického zpřesňování zobrazovaných informací pomocí [AVMS](#) (Automatické monitorování [polohy vozidel](#)) a nutnosti označení informace o příjezdu, která není zpřesněna. Způsob předávání zpřesněných informací však norma výslovně neřeší. V normě se rovněž uvádí [vhodnost vybavení](#) ZIS akustickým hlásičem, který by umožnil zrakově postiženým [cestujícím](#) získat v hlasové podobě zobrazenou informaci.

Návrh této normy byl v České republice znám v době, kdy se tyto systémy začaly zavádět do praxe, a proto se dá říci, že známé instalace ve většině parametrů této normě vyhovují. Nejsou však všude splněny požadavky na upřesňování informací a na frekvenci střídání informací, a proto by měla tato norma vstoupit ve známost nejen u výrobců ale i u investorů jako zadavatelů tj. dopravních operátorů a místních správních orgánů.

Poznámka: Extrakt uvádí vybrané kapitoly popisovaného dokumentu a přejímá původní číslování kapitol.

Užití

Norma je určena nejen výrobcům [zařízení](#) ale i investorům, jako zadavatelům projektů a výběrových řízení, tj. dopravním operátorům a místním správním orgánům při stanovení zadávacích podmínek na dynamické [informační systémy pro cestující](#) instalované na zastávkách místní [veřejné dopravy](#) a regionální železniční dopravy autobusových nádražích a záchranných [parkovištích](#) PaR.

Návrh této normy byl v České republice znám v době, kdy se tyto systémy začaly zavádět do praxe, a proto se dá říci, že známé instalace ve většině parametrů této normě vyhovují. Nejsou však všude splněny požadavky na upřesňování informací a na frekvenci střídání informací, a stejně tak na [schopnost](#) tohoto [zařízení](#) dávat informace nevidomým a slabozrakým.

Pro investory ve [veřejné dopravě](#) osob tj. dopravní operátory a místní správní orgány tato norma ukazuje, jaké požadavky má klást na dodavatele těchto [zařízení](#) při vypisování výběrových řízení a dodávkách [zařízení](#).

Pro výrobce [zařízení](#) vozidlové výbavy tato norma rovněž ukazuje požadavky, které na ně budou kladeny.

1. Předmět normy

Norma stanovuje základní požadavky na ZIS, jejich využití a umístění, mechanickou konstrukci a elektrické napájení. Dále jsou uvedeny možné technologie zobrazovačů a jsou definovány povinné a nepovinné zobrazované informace.

2. Termíny a definice

neinteraktivní dynamický informační systém pro zastávky veřejné dopravy (*Non-Interactive Dynamic Passenger Information on Ground*) [zařízení](#), které zobrazuje informace o příjezdu (odjezdu) prostředků [veřejné dopravy](#) a není vybaveno pro dialog s [cestujícími](#). To neznamená, aby [zařízení](#) nereagovalo na rádiový signál vyslaný uživatelským [zařízením](#) a nepodaló hlasovou informaci o zobrazeném textu. Na druhé straně [zařízení](#) má dávat zpřesněné informace o příjezdech (odjezdech) dopravních prostředků. Není určeno, jakým způsobem jsou tyto zpřesněné údaje získávány.

proměnný zobrazovač zpráv (*Variable Message Sign VMS*) proměnný zobrazovač zpráv VMS je uživatelské rozhraní zastávkového informačního systému, ze kterého získává [cestující](#) dopravní informace

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve slovníku ITS terminology (www.ITsterminology.org).

Další termíny a zkratky z oboru ITS jsou obsaženy ve [slovníku ITS terminology](#).

4 Umístění VMS

Využití a umístění VMS

Definovány jsou prostory [vhodné](#) pro využití ZIS:

- zastávky [veřejné dopravy](#);
- [konečné zastávky](#);
- přestupní [body veřejné dopravy](#);
- záchytná [parkoviště](#) pro [přestup](#) na [veřejnou dopravu](#);
- komerční centra;
- jiné oblasti s koncentrovanou [veřejnou dopravou](#).

Vytipovány jsou podmínky pro umístění ZIS v [rámci](#) určeného prostoru.

5 Mechanická konstrukce zobrazovačů

V této kapitole jsou určeny zásady, které je nutno dodržet při návrhu ZIS zejména metody upevnění, rozměry a dodržení klimatických požadavků. Důraz je kladen zejména na robustnost s ohledem na možný vandalismus.

6 Elektrické napájení

Vzhledem k tomu, že [zařízení](#) ZIS je napájeno síťovým napětím 230 V 50 Hz a nosná konstrukce je kovová, spojená se zemním potenciálem, existuje možnost vzniku nebezpečného stykového napětí. Tato kapitola proto poukazuje na problémy, které je nutno při návrhu vyřešit. V tomto případě budou rozhodující národní předpisy a u tramvají i předpisy drážního úřadu.

7 Typy VMS pro ZIS

V normě se rozdělují zobrazovače do tří tříd:

- Třída 1 – textové zobrazovače;
- Třída 2 – řetězec perel;
- Třída 3 – grafický / pseudografický.

Pro jednotlivé třídy zobrazovačů jsou předepsány povinné zobrazované informace a navrženy nepovinné zobrazované informace.

Třída 1 – textové zobrazovače

Povinné zobrazované informace:

- [číslo linky](#);
- [konečná zastávka](#) nebo stanice;
- počet minut do příjezdu [vozidla](#) v minutách nebo časový údaj příjezdu (odjezdu) [spoje](#);
- upřesněná informace o příjezdu respektive odjezdu [spoje](#) (V případě, že není zpřesněná informace o daném [spoji](#), je nutné tuto informaci [vhodným](#) způsobem zobrazit);
- informace o regulérním přerušení provozu;
- informace o dočasném přerušení provozu.

Nepovinné zobrazované informace:

- pořadí příjezdu;
- název operátora;
- významné směrové [body směrem](#) ke [konečné zastávce](#);
- textová sdělení v reálném čase
- informace o časových změnách [jízdního řádu](#).
- umístění zastávky, jestliže ZIS je umístěn mimo vlastní zastávku;
- textové informace v reálném čase;
- délka [vlaku](#);
- označení posledního [spoje](#) v aktuálním dni;
- označení [spoje s vybavením](#) pro handicapované osoby;
- zobrazení přesného času.

Způsoby prezentace zobrazovaných informací

V další části této kapitoly jsou popsány způsoby vytváření pořadí zobrazení jednotlivých [spojů](#) na zobrazovači ZIS a jsou určeny minimální časové prodlevy pro setrvání konstantního zobrazení v závislosti na počtu zobrazených řádků. Je učeno dále, že při horizontální posunu textových zpráv na zobrazovači by rychlost posunu neměla být větší než jeden znak za sekundu.

Bližší podrobnost a příklady jsou uvedeny v příloze normy.

Třída 2 - řetězec perel

Jsou to zobrazovače, kde jednotlivé informace jsou za sebou řazeny jako perly na šňůře. Tento typ zobrazovačů má spíše historický význam, kdy nebyla rozvinuta technologie LCD zobrazovačů a dalších moderních technologií a je v normě uveden díky poplatnosti době, kdy norma vznikla. Proto zřejmě ani v příloze není uveden žádný příklad.

Třída 3 - grafický / pseudografický

Jedná se o zobrazovač, který může plnit všechny [funkce](#) zobrazovače třídy 1 a navíc může měnit velikost písma a tím počet řádků. Zobrazovač umožňuje zobrazovat nejen texty, ale i jednoduchou grafiku. Zobrazovač umožňuje rovněž různé efekty včetně barevných.

Rozšíření funkčních vlastností proti textovému zobrazovači má význam spíše pro využití pro komerční reklamní účely než pro zkvalitnění informačních [schopností](#) pro [cestující](#).

8 Technologie zobrazovače

Norma nedefinuje technologii zobrazovacích prvků zobrazovače a připouští všechny známé technologie: LED, LCD, magneticky ovládané terčíky apod.

Příloha A (informativní) Příklady zobrazovačů

V příloze normy jsou uvedeny příklady zobrazovačů používaných ve Velké Británii. Jedná se však o stylizované uměle vytvořené obrázky. Pro potřeby tohoto extraktu byly použity fotografie reálných zobrazovačů ve dvou variantách.

Související termíny

- [hlasové komunikační zařízení](#)
- [interaktivní informační zařízení](#)
- [jízdni řád](#)
- [konečná zastávka](#)
- [neinteraktivní dynamický informační systém pro zastávky veřejné dopravy](#)
- [systém s neprůběžným sledováním polohy vozidel](#)